

СТИВЪН ГАЛАХЪР КАТО ПО ЧАСОВНИК

Превод от английски: Лиляна Енева, 1990

chitanka.info

Стоях в края на алеята за коли към моята къща и слушах Джордж да ми разказва в най-големи подробности за пристройката, която щеше да издига към къщата си, когато линейката мина покрай нас. Нашата улица не води наникъде, просто сякаш се увива около себе си в полумесец от пет къщи в края, затова усетихме, че линейката означава нещо ново за някого. Отстрани върху нея имаше символ на един от районите на чуждоземците, а и от корпоративните войни бяха изминали едва пет години.

Заинтригувани ли бяхме? Мисля, че да. Знаете обаче как е в околностите на града; мнозинството от хората извършват наблюденията си иззад пердетата. Признак на лошо възпитание е да излезеш на пътя и да зяпаш.

Въпреки това не можах да се съържа да погледна, когато Джордж каза:

— Спира пред къщата на Джими.

Видях как линейката плавно спря и след това се завъртя около центъра си, преди да спре окончателно. Както бе казал Джордж, тя се намираше пред дома на сем. Хиразици — бяла вила с декоративна мазилка, заобиколена с ниска ограда от колове, която не би спряла дори и дебел дакел. Задните врати на линейката се отвориха и видях, че двама младежи помогнаха на някого да слезе от колата. Може да беше и самият Джими, но отдалеч трудно се виждаше. Входната врата се отвори и Глория Хиразици излезе да ги посрещне, като застана пред тях, докато двамата младежи помагаша на пациента си да върви по алеята. Той беше слаб, но се справяше.

— Това Джими ли беше? — попита Джордж. — Не успях да го различа.

— И аз не успях — отвърнах. — А и не съм чувал да е болен.

Работата беше там, че той не беше болен. Нито тогава, нито по-рано. Истинското положение на нещата обаче разбрах едва след два дена, когато Джордж почука на задната врата на къщата ми. Бях в кухнята и пълнех торби за отпадъци — целодневна работа, за която бяха нужни няколко седмици. Чух почукването и когато вдигнах очи, видях силуета му от другата страна на мрежата за насекоми. Когато го поканих да влезе, усетих, че е неспокоен.

— Днес чух нещо — продума той — и не зная как да го разбирам.

Накарах го да седне и му предложих чаша кафе. Имахме нова кафеварка, която работеше без зърна, без мелачка и без филтри. Пускате в единия ѝ край градинска пръст, машината извлича необходимите ѝ микроелементи и от тях приготвя всичко. Кафе-автоматът бе глътнал по-голямата част от потребителските ни точки за месеца и ни бе дал няколко седмици спокойствие. Открай време половината трудност за мен е да намеря къде да съхранявам някоя вещ, докато ни бъде разрешено да я изхвърлим.

Джордж отказа кафето; искаше да поговорим.

— Разбрах какво е станало с Джими — каза той. — Не е ходил в болницата, защото е бил болен или нещо такова. Влязъл, защото получил жълта бланка.

— Жълта бланка за какво? — запитах аз. — Нещо не ми е ясно.

— И на мен не ми е ясно. Да отидем у тях и да разберем на място, какво ще кажеш?

За да разберете значението на една жълта бланка, трябва да научите всичко за корпоративните войни, а не съм сигурен, че мога да ви обясня всичко както трябва — тогава бях само зенитчик в базов пост в Гренада, а единственото, което вкусихме от военните действия, бе, че видяхме как улучен чуждоземен крайцер изхвърли бомбения си товар в морето, на 5 мили от брега, опитвайки се да набере височина. Не успя да се издигне, така че имаше истински фойерверки, когато той кацна принудително в морето и водата навлезе в двигателя му. Нощното небе се озари от светлина и близо половин час никой не можеше нищо да чуе.

Първото, което трябва да знаете във връзка с корпоративните войни, е, че ние ги загубихме. Всъщност загубихме ги по-рано, отколкото се очакваше от нас, както по-късно разбрахме, и станахме причина в родината на чужденците да възникне икономическа криза — явно бяхме внесли объркване във финансово-ресурсния им план за дълготрайна война. Изобщо не смятахме да се извиняваме — просто чакахме върху ни да се стовари последният удар. Чакахме със стиснати зъби и клепачи, след като целият ни арсенал бе излетял в Космоса.

Когато последен удар не последва и накрая отворихме очи, видяхме, че бомбардираните ни градове се строят наново и цялата ни икономика е в процес на реструктуриране. Изглежда, затова чужденците нито веднъж не използваха ядрени оръжия: искаха ни

невредими и искаха да функционираме. Всъщност те нито веднъж не се появиха на публично място, а предпочитаха да действат чрез предоставяне на права и привилегии на хората. Когато получих документите си за уволнение от армията, с тях получих и първата жълта бланка в живота си. Тя ми посочваше къде да намеря новото си жилище и съдържаше зле прикрити заплахи за това, което би се случило, ако не се нанесе в него. Дотам пътувах на автостоп, като очаквах да видя някоя окаяна войнишка квартира, а вместо това намерих дом, какъвто с довоенната си заплата нямаше да мога да имам, дори ако в продължение на 20 години бях живял само на хляб и вода. Къщата беше 8-стайна, с голям двор и място за басейн. Гейбриъл вече бе влязла и ме чакаше. Не бях я виждал от началото на войната и срещата ни изглеждаше нереална. Тази нощ си постлахме одеяла на пода. Лежахме, гледахме луната през прозорците без пердета и се опитвахме да проумеем всичко това. На сутринта върху изтривалката имаше втора жълта бланка, която ни даваше указания да излезем на пазар и да си изберем мебели. На автостоп стигнахме до новите магазини, построени върху развалините в старите покрайнини на града, и се намерихме сред тълпи от също така замаяни и нищо неразбиращи брачни двойки. Това беше май последният път, когато отидохме някъде на автостоп, защото на следващия ден две жълти бланки ни изпратиха да си потърсим по една кола за всеки от двамата.

Ето каква беше съдбата на победените. Трябваше само да седим и да получаваме подаръци, купища подаръци. Всеки месец имахме право на определен брой кредитни точки, които можехме да изразходваме по свой избор, освен ако не пристигнеше нова жълта бланка с указания да закупим нещо, за което няхахме право на избор. Някои от вещите, препоръчани в жълтите бланки, бяха наистина загадъчни, чуждоземни артефакти, на които не можехме да намерим никакво приложение, но които трябваше да отидем и да приберем вкъщи. След точно определен период можехме да ги изхвърлим. Единственото, което не можехме да направим, бе да ги укажем. Странно бе да откриеш, че си жив, в сянката на война, водена с всички средства. След тази зашеметяваща и объркваща първа година обаче се оказа, че мнозинството от хората адски лесно гълтаха гордостта си и с две ръце се вкопчваха в новия начин на живот, без да задават въпроси.

И аз нямах оплаквания. Бях бивш член на личен състав на действителна служба, а такива като мен бяха нависоко, в предната част на опашката. След две години ни преместиха в по-голяма къща с 12 стаи и не беше никакъв проблем да ги напълним. Не ни позволиха да преместим покъщнината, а трябваше всичко да изхвърлим и да започнем отначало. Гейбриъл си поплака, докато гледахме как горят някои от мебелите, но в крайна сметка нищо не беше незаменимо.

А и дойдеше ли жълта бланка, човек никога не спореше.

И така, не познавах твърде добре семейство Хиразаки. Всъщност и Джордж не познавах чак толкова добре. Живеехме наблизко и си говорехме, но това не беше истинско приятелство. Никога не бях виждал Джордж така разтревожен, както изглеждаше сега, и мисля, че неговото безпокойство се предаде и на мен. Жълта бланка, съчетана с линейка, бе доста тревожно нещо.

Докато вървахме към къщата на сем. Хиразаки, над главите ни прелетя един от скимерите на чужденците. Патрулите им се срещат често, но не са редовни или поне не съм успял да откроя някаква закономерност в появата им. Този се спусна ниско и после се изгуби над покривите, а след няколко секунди отново изскочи и отново се изгуби, като прелетя над залива към центъра на града. Скимерите нямаха прозорци и никога не се приземяваха, така че вероятността да зърнем някой чужденец бе равна на нула. Но всички вече знаеха как чужденците можеха да те открият и да те подпалят вътре в къщата ти, без изобщо да обгорят тапетите — и това ги превръщаше в мощен инструмент за принуда. Двамата с Джордж проследихме скимера, докато излетя точно над релсите на „Транслайнър“, и когато вече нямаше опасност да обърне и се върне назад, пресякохме улицата и се запътихме по алеята към къщата на Джими Хиразаки.

Не знаех как Глория Хиразаки ще погледне на внезапната ни поява, но когато отвори вратата, тя сякаш почти бе очаквала посещение. Изглеждаше едновременно доволна и неспокойна.

— Джими става все по-силен с всеки изминал ден — каза тя. — Тази сутрин например слезе сам на закуска. Той истински ще се радва да ви види.

После ни въведе в къщата и сякаш от дневната светлина попаднахме в нощ. Всички щори в стаите бяха спуснати, а осветлението не бе включено. Когато Глория затвори вратата зад нас,

изпитах няколко панически секунди на слепота, докато очите ми постепенно започнаха да се нагаждат и забелязах, че затъмнението не е така пълно, както ми се бе сторило първоначално. Някъде напред, във всекидневната мъждукаше жълта светлина.

Светлината идваше от малка лампа с абажур, поставена на масата до Джими Хиразаки. Първата ми мисъл — че има някакво смущение в зрението — се разсея при вида на отворена книга с комикси върху коленете му. Общо взето, обаче само това се виждаше от него, тъй като светлината на лампата бе ограничена с пешкир, поставен върху абажура, така че лицето му се губеше в още по-дълбоките сенки на стола.

— Джими? — извика Джордж подозрително, като се взираше в здрача.

— Здравей, Джордж — каза Джими. — Радвам се, че идваш. И на двама ви се радвам.

— Какво е станало с тебе? — попитах. — Видяхме линейката. Катастрофа ли си преживял или нещо друго?

— Никаква катастрофа — отвърна Джими. Гласът му беше дрезгав, но не немощен. — Съжалявам за слабото осветление. То е по-скоро за удобство на Глория, отколкото за нещо друго. Не изглеждам точно така, както изглеждах преди, и за нея е трудно да свикне.

Джордж каза:

— Чухме, че си получил жълта бланка. И нали знаеш как става, всички останали започваме да се питаме какво ни очаква. Какво трябваше да се купи този път, Джими?

— Малко хирургия — отвърна Джими, а аз усетих, че нещо в мен се обърна и запърха.

— Хирургия за какво? — продължаваше да пита Джордж и по-скоро почувствах, отколкото видях, че Джими се раздвижва.

— За едно-две подобрения, от които смятат, че имаме нужда — отговори той и свали пешкира, който покриваше абажура на лампата.

Джими излезе за пръв път на открито около седмица по-късно, а през това време случката се бе разчула навсякъде. Появата на човек, който, така да се каже, е приел чужда вяра, все още беше новина, но вече не беше сензация. Такива „обърнати“ хора плъзнаха из целия град и за всички освен за онези, които ги познаваха отблизо, те изглеждаха напълно нормални. Джими не изпитваше голямо смущение, но виждах

как Глория се оглежда с неспокойна полуусмивка, сякаш не вярва, че може да различи приятелски жест от заплаха за нападение. Промените бяха смуцаващи, но шокът от първото впечатление, когато той свали пешкира от абажура, започна да избледнява у мен при първите лъчи на дневната светлина.

Джими бе наполовина японец, както сигурно сте предположили вече, и никога не е бил висок или мускулист, но сега стърчеше над мен с около 4–5 инча и се движеше с непринудената сила на професионален спортист, но без травми. Гласът му бе загубил дрезгавината си и когато го чуеше, човек леко изтръпваше. Когато застанеше редом с него, човек можеше да си представи какво изпитват мнозина хора в присъствието на известна кинозвезда. Само от привилегията да е толкова близо до него, човек изпитваше страхопочитание и нервна възбуда. Или чувство за малоценност, ако трябва да бъдем съвсем точни.

Вероятно поради тази причина толкова много жители хващаха жълтите си бланки и постъпваха в болницата без всякакви протести. Неколцина ритаха и викаха, но над главите им закръжаваше някой скимер и осигуряваше покорството им, докато полицията ги извеждаше от домовете им. Други дори не изчакваха да бъдат призовани от жълтата бланка и сами се записваха. Не видях онзи ужас и страх, който бях очаквал и предполагам, че причината бе съвсем проста. Осъзнах част от истината една вечер, докато наблюдавах Гейбриъл през отворената врата на спалнята. Тя седеше пред огледалото на тоалетната си масичка и не знаеше, че съм там. Взираше се в очите си и замислено пощипваше кожата на шията си. Някъде бе прочела, че по този начин се разнасят образуващите се тлъстини, а и аз си спомням как веднъж ѝ казах, че ако не внимава, ще заприлича на пуйка с кучешки нашийник. Тогава тя се изсмя, но не твърде весело. Войната бе погубила някои от най-хубавите ни години, но сега завоевателите ни изглежда бяха измислили как да ни ги върнат обратно.

Питах Джими какво включва процесът и дали боли. Той ми разказа, че не разбирал нищо, преди всичко да се свърши. Единственото, което разбрал за операцията, било това, което дочул от един от хирургичните техници в района, нещо от рода на „процедура

за излющване първа степен и замяна на инсталацията“. През следващите няколко седмици тази фраза не излизаше от ума ми.

Стана така, че Гейбриъл отиде първа. Моята призовка пристигна няколко дни по-късно и трябваше да се явя в друг район. Ако правилно тълкувах ситния печатен текст, цената, изразена в потребителски точки, щеше да е фантастична, но месечните ни заплати щяха да покрият тези разноски и пак да ни остане за приличен живот. По дяволите, като погледнеш, всичко беше въображаемо. Те ни продаваха вещите, като ни даваха и парите, с които да ги заплатим. Ако това е поведение на победители във война, може би е по-добре да си победен.

Не им се наложи да пращат скимер, за да ме приберат. Нищо подобно. В една торбичка сложих малко чисто бельо и книга с мека подвързия и се явих в сградата на Форсайт.

* * *

— Ще ти направя две-три инжекции — съобщи Форсайт. — Те ще потиснат всички болки и ще ти позволят по-леко да понесеш първоначалната слабост.

— Нямам никакви болки — изрекох аз и за пръв път чух новия си глас.

— Все пак ще ти направя инжекциите — настоя лекарят.

Бях очаквал някаква супертехника, нещо стерилно и внушително, но се бях излъгал. Лежах върху малко походно легло в стая с тухлени стени без прозорци, в която имаше още четирима души. Таванът беше сводест и имах чувството, че сме в мазе. Когато някой се изкашляше или простенваше, звуците отекваха, а стаята се осветяваше от една-единствена гола електрическа крушка.

Исках да се видя, но в действителност виждах единствено ръцете си, а и тях не виждах съвсем ясно поради слабата светлина на крушката. От инжекциите ми беше тъпо и щастливо. След около час дойдоха двама санитарии, помогнаха ми да стана от леглото и ме изведоха да се поразходя из коридора. Той бе също така тъмен и мрачен, както и стаята, от която бях излязъл, подът бе каменен, а целите стени бяха покрити с петна от сажди. Санитарите разхождаха и други пациенти: чудни гиганти, които влачеха крака, подкрепяни от

двете страни от непроменени придружители. Докато залитах по изтощително дългия коридор, напразно търсех да открия някое огледало.

Когато се върнах обратно в усойната стая, ми направиха няколко прегледа и ме запитаха дали искам нещо за сън. Отвърнах, че не искам нищо, че съм екстра, и отново чух звука на собствения си, странно усилен глас.

Мисля, че съм заспал още докато те бяха в стаята.

От операцията не помнех нищо, нищо от момента, в който вдигнах ръкава си, за да ми сложат инжекцията. Тогава все още съм бил напълно облечен и известно време след инжекцията вероятно съм обикалял из препълнената приемна зала и съм бил в състояние да разговарям. Като че ли обаче няхах никакъв спомен за това и единственото, което можех да правя, бе да лежа и да се чудя. Бях съвсем на себе си, в ума ми сякаш нещо играеше. Може би все пак не трябваше да се отказвам от онази трета инжекция, тъй като оттук нататък май нямаше да мога да заспя. Все още нищо не ме болеше и всъщност се чувствах доста добре. Не се усещах силен, но бях окей.

След като полежах още малко, реших, че съм достатъчно добре, за да стана и да потърся някое огледало.

Коридорът сега бе празен и се сетих, че сигурно е нощ. Бях изминал повече от половината от пътя, когато осъзнах, че експедицията ми е грешка, но вече няхах сили да извървя обратния път. Хващах се за ронещата се стена и се стремях към светлините в края на коридора, като се надявах, че ще намеря къде да поседна. Чувствах, че ако не намеря къде да седна, ще трябва да се плъзна надолу върху студения под, откъдето едва ли щях да мога да се вдигна.

Краят на коридора премина във варосана стая, превърната в канцелария. В далечната стена имаше прозорец с решетки на нивото на улицата, който показваше, че наистина сме в сутерен и че наистина навън е нощ. Доктор Форсайт седеше зад бюрото си и навъсено изучаваше уред за заципване на документи. Когато излязох иззад ъгъла, той вдигна очи.

— Вие? — учуди се той.

Виждах единствено празния стол срещу него, от другата страна на бюрото. Залитнах в тази посока и с облекчение се стоварих на стола.

— Не изглеждате щастлив, докторе — казах му.

— Разбира се, че съм щастлив — отвърна той с горест. — Аз съм богат. — Като каза това, хвърли уреда върху бюрото, без да държи сметка, че може да удари нещо с него.

Казах му:

— Сигурно можете да ми обясните едно нещо. Опитвам се да го разбера, но не виждам никакъв смисъл. Вие може би ще знаете повече, тъй като сте наемател на района. Те ни нападат и ни побеждават. След това отново ни изправят на крака и започват да влагат всички тези средства. А в замяна не искат нищо.

Форсайт се облегна назад. Беше дребен и тъмнокос; не бе посивял, но започваше да оплешивява. Запита ме:

— Та, какъв е въпросът ви?

— Мисля, че бях ясен. Каква полза имат те от всичко това?

Той погледна нагоре към варосания таван и деликатно сви рамене:

— Оцеляване, предполагам — отвърна.

— В какъв смисъл оцеляване?

Но той се усмихна тъжно — както учителят може да се усмихне на някой прост въпрос, който няма отговор дори и след многогодишни изследвания.

— Големият капитал не ми е съвсем ясен — каза той. — Не разбирам дори как някой може да помага на пикливи малки държавици — които едва ли биха могли някога да платят лихвите си — само за да купуват изделия, които бълват собствените му заводи. Мисля, че ако се интересувате от истината, ще я откриете някъде в пространството между реалния живот и счетоводството.

— Подигравате се с мен — казах.

— Дали имаха такава нужда да разширят пазарите си, че си струваше да разпалят война, та да могат да раздадат изделията и така да постигнат целта си? Добре, значи аз се подигравам с вас. Аз съм богат човек; какво ме интересува вашето мнение? Впрочем, защо се разхождате нагоре-надолу?

— Излязох да потърся някое огледало — отговорих.

— Тук няма огледала.

— Защо?

Той пое дълбоко въздух, сякаш въздъхна.

— Защото всички се оглеждаха в тях и после идваха да ми благодарят. Не искам повече такива неща.

Не разбирах отношението му и му го казах. Той замислено се взря в мен с полуразвеселено изражение, което май не ми харесваше. После пристъпи към шкафа с лекарствата и напълни една спринцовка. Инжекцията, която ми направи, като че ли отново извлече цялата умора от краката ми, но той ме предупреди, че въздействието ѝ няма да трае дълго.

След това каза:

— Елате да видите точно за какво можете да ми благодарите.

Десет минути по късно седях на същия стол и исках да повърна, но усещах, че новото ми тяло няма да изхвърли всичко. Не съм свикнал да гледам такива работи и се бях разстроил повече, отколкото предполагам. Процесът бе почти напълно автоматизиран, извършваше се от програмирани районни устройства, които работеха през цялата нощ, докато всички ние спяхме. Двама „обърнати“ бяха наполовина готови — това е най-ужасният етап от процеса. Това не беше хирургия, а касапница.

— Това не е подобрение — ми обясняваше Форсайт, докато седях, хванал главата си с ръце, и мислех, че само преди часове и аз бях минал през същите етапи, — а основна замяна. Само мозъкът и може би 10% от вътрешната телесна маса се запазват... а в краен случай дори мозъкът може да се сканира и повторно да се моделира.

Попитах го какво е станало с... добре, да кажем, с останалата част от мене.

Той ми обясни:

— Всичко се транжира за запасни части. Нищо не се хвърля и ще мине време, преди „обърнатите“ да се превърнат в значителен процент от населението.

— Мога ли да ги видя?

— Едва ли искате това — ми отговори той. След това се приближи към мен и съчувствено сложи ръка върху рамото ми.

— Искате ли да ви дам нещо, за да забравите онова, което видяхте? Мога да ви дам нещо, щом е за момента.

— Не — отвърнах. — Не искам да забравя.

Тогава той ми помогна да се изправя, за да мога да се върна в леглото. Ефектът на стимуланта започваше да отслабва, както ме бе

предупредил лекарят.

Когато се изправих на крака, видях уреда за защипване на документи, който Форсайт изучаваше и който хвърли върху бюрото, когато се появих пред него. Най-отгоре върху снопа със защипани фактури имаше жълта бланка и върху нея бе написано името на Форсайт.

Най-трудно възприех промяната в Гейбриъл, защото най-силно ме засегна. Тя изглеждаше почти същата, каквато я бях видял за първи път преди години, на сватбата на сестра ѝ, доста преди да започнем да ходим сериозно. Мисля, че тогава нямаше и шестнайсет години. През онези първи седмици тя седеше дълго пред огледалото в спалнята, но на лицето ѝ не се четеше тъга — както по-рано, — а очите ѝ се пълнеха със сълзи на неверие. Веднъж бях хвърлил продължителен, изучаващ поглед към същото огледало, но сега гледах да го избягвам. Очите си бяха определено моите собствени, но останалото беше... всъщност не знам какво беше. Просто не бях аз, това бе сигурно.

На Гейбриъл не казах какво бях видял. Тя ми съобщи, че се е записала за няколко допълнителни, скъпи добавки към процеса, а аз ѝ отвърнах, че няма значение. Наистина нямаше — не харчехме свои пари. Истинската загуба се състоеше в самото „обръщане“, а не в добавките, в допълнителните ензими или във вградените жлези, които можеха по желание да секретират възбуждащи или потискащи вещества.

Намерението ми да разкажа всичко на Джордж изчезна няколко дни, след като той се върна къщи. Той бе напълно спечелен за идеята. Той винаги е бил нисък и дребен, а ми беше разказвал и за някаква болест, която прекарал като дете и която изкривила гръбнака му така, че не смеел да съблече ризата си пред хора, дори на плажа. Нищо не се забелязваше, но не ми беше удобно да му говоря за това. Процедурата за Джордж бе все едно, че е заспал жаба, а се е събудил принц. Усещах, че това, което бях прозрял, бавно вбиваше клин между мен и останалите „обърнати“.

— Добре изглеждаш — провикваше се Джордж, когато двамата излизахме навън, а аз се сещах за истинското си тяло, насечено на сурови късове, с етикети, складирани в камерата за дълбоко замразяване на Форсайт в очакване на болен от рак или на жертва на производствена злополука.

Това беше страна от живота, с която в бъдеще все по-често щях да се срещам. Междувременно пристигнаха сметките за „добавките“ на Гейбриъл.

Преди това обаче ще ви разкажа какво се случи един следобед, когато отидох да видя Джордж. Този следобед окончателно осъзнах, че трябва завинаги да избия от ума си мисълта за него като за евентуален съюзник.

Мери ме поведе към задната част на къщата, към новата им слънчева стая, облицована с кедрово дърво, със стъклен покрив и с плъзгащи се контролни щори. Джордж лежеше на канапе от тръбен алуминий, но щорите бяха спуснати, за да не влиза слънцето. Над него имаше извита под ъгъл лампа, която го обливаше с бледозеленикава светлина. И ние имахме такава лампа вкъщи. Няколко месеца по-рано ни беше поръчано да я купим и после изчаках да mine съответният срок, за да я изхвърля — бях я сглобил и изпробвал и бях установил, че не става за нищо.

Казах това на Джордж, а той ми възрази:

— Не си прав. Само постави ръката си под нея.

Когато направих това, ръката ме засърбя и усетих да се разлива топлина в нея. Отдръпнах я бързо. „Необърнатото“ ми тяло не беше усещало нищо под тези лъчи, просто нищо.

— Тази светлина е пет пъти по-добра от слънчевата — каза Джордж и лениво се обърна по корем върху канапето, сякаш бе куче, намерило се по пладне в пустиня. Въздъхна шумно и доволно. Очевидно му беше толкова хубаво, че не се интересуваше дали съм там или не.

Загледах се в гърба му. Бях виждал гърба му и по-рано — няколко дена след като се върна от „обръщането“, но сега бе различен. Около двете рамена под кожата нещо се издаваше — две успоредни структури силно се издаваха на върха като нови „кокалчета“ на пръстите, сякаш всеки миг щяха да пробият кожата и да излязат навън. Кожата бе толкова обтегната и изтъняла, че различавах строежа на хрущялите и сухожилията отдолу. Тези издутини като че ли изобщо не го безпокояха. Той бе толкова чувствителен преди, а сега като че ли изобщо не забелязваше новата си уродливост.

Не останах дълго при него, нито го попитах за издутините, но усетих, че рамената започнаха да ме сърбят. Веднага щом се прибрах

вкъщи, изтичах в спалнята, свалих ризата си и извих глава назад, за да мога да огледам гърба си в огледалото. Не видях нищо особено. Видях гръб, пред който гърбът на някой лейбгвардеец би изглеждал жалък. Нямаше подутини, белези или признаци, че нещо расте там. Като се чувствах едновременно глупав и разтревожен, минах през стаите, където бяха струпани всички непотребни задължителни покупки. Докато обличах ризата, се чудех колко от тези привидно непотребни вещи ще получат нови приложения за „обърнатите“. Забелязах, че някои от кутиите и кашоните са били повторно отваряни. После продължих, като търсех Гейбриъл.

Намерих я във вътрешния двор — лежеше гола под светлината на лампа със същия дизайн. Блясъкът на лампата ѝ придаваше вид на древна богиня от бронз, извадена на повърхността, след като векове е била на морското дъно. Бях потресен, че е навън в този вид, защото дворът, макар и доста усамотен, не беше съвсем скрит. Никога не бих могъл да си представя, че някога ще ѝ мине през ума да направи подобно нещо.

Но това бе минало. Сега, щом ме видя, тя вдигна глава и ми се усмихна. Изведнъж видях бързото мигане на млечнобял вътрешен клепач, мълниеносно трепване, което бе прекалено бързо, за да се забележи.

Стори ми се страшно и ужасно смущаващо.

Освен това — трябва да го кажа — стори ми се като нещо чуждоземно, във всички значения на тази дума.

Дойде краят на месеца, а с него дойдоха и сметките. Ужасих се, когато разбрах, че Гейбриъл не само бе поръчала някои допълнения в „обръщането“ си, а бе ходила по магазините и се бе записала за доста нови вещи. Бях ужасен, защото за пръв път разходите ни надвишаваха позволения лимит. Не знаех как се постъпва в подобен случай. Като се има предвид размерът на позволената сума, изобщо не си бях помислял, че можем някога да я надвишим.

Надявах се, че следващия месец можем да излезем от затруднението, като ограничим разноските си и възстановим баланса, но не стана така. Бях се опитал да разговарям с Гейбриъл по този въпрос и тя като че ли ме чу, но като видях новите сметки, разбрах, че не ме е чула. Същата вечер видях Джими Хиразаки за пръв път от известно време, просто го зърнах на един от прозорците на къщата му

в хладната октомврийска нощ. Това беше достатъчно обаче, за да забележа отворотното изкривяване в тялото му и да се учудя на особената птича форма на силуета му.

Същата вечер отново се съблякох пред огледалото в спалнята и като протегнах ръце към раменете си отзад, напипах твърдите издатини, които като малки ябълки растяха под кожата ми.

Новото ми тяло остана спокойно и не реагира на душевния ужас, който изпитвах. Хората около мен като че ли не забелязваха промените, настъпващи у тях, и затова не бяха твърде склонни да се отнасят съчувствено към промените у мен. Когато отидох да поприказвам с Джордж, той веднага реши, че съм разтревожен главно заради дълговете.

— Не се притеснявай за това — каза той.

Седеше на края на канапето, сякаш не му беше удобно да се облегне назад. Издатините върху раменете му стърчаха още повече и изпъваха плата на ризата му като крилете на пеперуда, която се освобождава от обвивката си. Забелязах, че ръцете му са станали по-дълги и по-костеливи, като че ли плътта се отдръпваше, за да разкрие животински нокти.

— Същото става из целия град — продължи да ме успокоява Джордж. — Само трябва да се запишеш в някоя бригада, да отработиш дните, които ти трябва, за да покриеш разликата, и след това напускаш. — После ехидно се засмя. — Не си забравил да работиш, нали?

Не, не бях забравил. Работата не ми липсваше твърде много, но не я бях забравил. Бригадите, за които говореше Джордж, бяха съставени главно от сезонни работници, които подготвяха терени за новите магазини и складове или излизаха по маршрутите на „Транслайнър“, за да строят мостове и да захранват депа. Понякога като че ли целият свят се превръщаше в машина, в еднопосочно съоръжение за търговия и консумация. Засега бригадите включваха само онези, които не получаваха кредит от завоевателите, хората от периферията, обитаващи своите колиби в покрайнините на града. Питях се как ще реагират, ако видят сред себе си някой „обърнат“. По начина, по който Джордж говореше обаче, направих извода, че аз няма да съм първият, а и предполагам, че няма да съм последният.

— Само разгледай другата възможност — каза той и за миг ми се стори, че видях лицето на някогашния Джордж. — Другата възможност е появата на един от скимерите. Ние тук може да седим и да си говорим кое е справедливо и кое е право, но когато се спусне скимерът, той се превръща в единствената реалност.

В бригадата успях да се задържа само един ден.

Не ми тежеше работата, която се свеждаше до огъване на арматура и изливане на бетон под земята за един от тунелите на „Транслайнър“. Повторно изграденото ми тяло се справяше с лекота и в края на смяната почти не чувствах умора. Тежеше ми абсолютният ужас, който се изписваше върху лицата на „необърнатите“, когато гледаха към мен, нежеланието им да срещнат погледа ми или дори да говорят с мен, когато можеха да избегнат контакта с мен; а когато се надигна ропот, който дори аз едва долавях, реакцията бе внезапната поява на скимер в края на тунела. Той кръжа няколко секунди, като закриваше дневната светлина, за да засили заплахата си с тъмнина, след което изчезна.

Знаех само, че така не мога да живея. Спомнях си дните преди войната и изпитвах желание да плача, но тялото ми не позволяваше този лукс.

И тогава осъзнах, че има начин да се измъкна. Щях да изгубя всичко, което имах, и щях да започна отначало... но какво имах всъщност? Гейбриъл вече не беше Гейбриъл и с всеки изминал ден ставаше все по-малко Гейбриъл. Приятели нямах. Не притежавах нищо, което заслужаваше да се притежава.

И така, една вечер, когато небето беше ясно, звездите ярко светеха и нямаше къде да се скрие нито един скимер, се запътих през целия град към сградата на Форсайт и влязох вътре.

— Съжالياвам — каза Форсайт. — Не мога. Това е всичко.

— Искате да кажете, че не искате?

— Не мога. Това е всичко.

— Парите ли ви смущават?

— Не — отвърна той. — Парите не ме смущават.

Не бе трудно да проникна вътре. Бях успял да изтръгна прътите на един прозорец от зидарията, без да се чуе и най-слабият звук, Намерих Форсайт, както и първия път, във варосания му кабинет под земята, останал сам през нощта. Все още не бе „обърнат“, Когато ме

видя, каза просто: „Вие“, без да прояви изненада, но като че ли мигновено ме позна, дори като че ли ме очакваше.

Обясних му какво искам да направи и докато му говорех, сам си внушавах, че трябва да е възможно, но накрая той изрично ми отказа.

— Защо тогава? — попитах. — Не проследявате ли отделните парчета?

— Имаме документация — отвърна той. — Освен това процедурата е осъществима. Повярвайте ми обаче, вие едва ли ще искате да узнаете защо не мога да ви помогна.

Вие едва ли ще искате да узнаете. Беше ми го казал и първия път, но тогава настоях и онова, което видях, бе станало част от нещастията ми. Всичко друго обаче щеше да означава да живея в сянката на истината, без да мога изобщо да видя очертанията ѝ, и тъй като зад отказа на Форсайт усещах следа от съчувствие, реших да упорствам. Той закрачи по един от тухлените коридори, за да направи някакви проверки на клиентите си, а аз тръгнах след него.

Искате да знаете каква бе молбата ми ли? Съвсем проста. Искан от него да ме „сглоби“ повторно.

След онова, което бях видял в операционните зали, не се съмнявах, че техниката си беше там; всичко напълно автоматизирано, съоръженията работят без грешка. Можех да бъда абсолютно сигурен, че отново ще стана цял човек с изключение на няколко белега. Всичко бях обмислил подробно и като се има предвид пресищането със запасни части, което сигурно съпътстваше програмата за „обръщане“, изглеждаше малко вероятно да не може да се достави някое от парчетата. Според мен главната трудност не беше техническа, а социална.

Не можех да се върна назад и да живея като единственото човешко същество в къща на улица от чудовища. От друга страна, се съмнявах, че ще ми се позволи просто да изчезна. Изходът — както го виждах — се съдържаше в една безцеремонна забележка на Форсайт; той бе споменал, че в крайни случаи процесът на копирането и усиляването би могъл да се приложи и спрямо мозъка. Не виждах защо моят случай да не бъде сметнат за толкова краен, колкото всеки друг. Бих могъл да офейкам и да потърся някакъв нов живот за себе си, а функциониращият ми двойник да се върне и някак да живее вместо мен.

— Хайде, Форсайт — подканих го — вие ме *притежавате*. — При тези думи той отегчено застана на едно място.

— И как стигнахте до този извод? — попита той.

— Вие ме „обърнахте“. После, сякаш това не беше достатъчно, та ми позволихте да видя какво бях преди. Всичко, за което ви моля, е да ме възстановите. За онези машини това може би е въпрос на четири часа работа и на по-малко от четири часа, за да се скалпи едно копие. На никого няма да кажа за това и със сигурност никога няма да се върна тук. Така че какъв е вашият проблем?

В този момент той се извърна към мен и осъзнах, че това, което бях прочел в държанието му, не беше съчувствие, а жалост.

— Проблемът е в това, че вече е твърде късно — отвърна той. — Вие изложихте всички тези идеи и аргументи в нощта на вашето „обръцане“, но изобщо не си спомняте за това. Искате ли да знаете *защо* не си спомняте?

— Вие ще ми кажете.

— Защото това, което искате, вече го направих. А причината, поради която не си спомняте, е това, че вие *сте* копието.

* * *

Спомням си, че лежах на болничното легло, сам в онази тясна сутеренна стая, и ги слушах да спорят от другата страна на вратата: моят доктор и моят двойник си разменяха някои жестоки истини, но жестокостта се насочваше главно в едната посока. Страхувах се Форсайт да не отвори внезапно вратата и да посочи към мен като към доказателство — както лежах слаб и с белезите от шевовете, — но той не го направи. С месеци бях събирал сили и имах още да събирам; истинската плът не се възстановява бързо. Форсайт дойде при мен малко по-късно и каза, че той си е отишъл и че няма защо да се безпокоя. Обеща да ми даде нещо, което щяло да ми помогне да заспя, но всъщност искаше да каже, че ще ми даде нещо, което ще ме *накара* да заспя. Бях абсолютно сигурен, че тази нощ сам не ще мога да заспя.

След известно време, когато отново можех да се движа и денят на изписването ми от болницата вече се виждаше, докторът се опита да ми обясни каква е работата. Обясни ми, че моят двойник не е точно

човек и че терзанието, което изглеждаше, че изпитва, не е по-реално от терзанието на някое от неговите лабораторни животни. Нарече го „емоционален часовник“ и този израз стана като мой талисман. Повтарях си го винаги, когато усещах да се надига чувството ми за вина.

Трябваше да напусна града, тъй като не можех да рискувам да ме забележи някой, който ме познава отпреди. Смених няколко работни места, преди да се установя като работник в бригада по поддържане на мостовете на „Транслайнър“ чак в другия край на страната. Дните там отначало бяха трудни и ужасни. Поносими ги правеше единствено постоянната умора, която не ми позволяваше много-много да мисля. Избягвах големите градове, тъй като не можех да потисна паническият страх, който усещах само при вида на бавно мутиращите тела на „обърнатите“. Наех си една повече или по-малко постоянна стая в една съборетина, която преди е била хотел за туристи, но е била улучена от бомба.

— Чу ли слуховете? — запита ме Елоиз един ден в края на седмицата.

Елоиз беше нашата бригадирка. По време на войните служела като лекар на фронтовата линия. По природа подозрителна и леко откачила от ужасиите, които преживяла, в края на конфликта бе унищожила досиетата на хората от своето поделение, тъй като била убедена, че военните кадри сигурно първи ще попаднат на мушката на чуждоземните наказателни команди. Мнозинството от хората ѝ съставляваше бригадата, в която работех и аз.

— Слухове ли? — попитах. — Какви слухове?

— Щели да покриват градовете с куполи — отвърна тя. — Представяш ли си? Градове с куполи, също като в приказките, за да не се налага Господарите да се пекаат на нашето слънце.

— Те и така, и така не се пекаат — казах.

Все още не знаех дали говореше сериозно или не. Елоиз ми беше станала симпатична, но все още не бях сигурен дали долавям особеното ѝ чувство за хумор. Докато спирах един лайнер, за да си отида вкъщи вечерта, се питах дали бихме могли да се опознаем по-добре. Тя бе проявила интерес към моите белези, който, чувствах, че не бе чисто професионален. За Гейбриъл сега си мислех като за човек, който е умрял: свършена в спомена, а споменът беше от първата ни

нощ в новото ни празно жилище, когато войната бе свършила и бъдещето ни беше осигурено.

Какво *беше* това бъдеще всъщност? Елоиз твърдеше, че скоро нещата трябва да се стабилизират, да се постигне сносно равновесие, и аз ѝ вярвах. Но как ще стане това, не можех да кажа.

Разбрах го, когато тази вечер се върнах вкъщи.

Върху леглото, по-точно върху възглавницата ми лежеше плик. Това ме раздразни, защото не обичах да се влиза в стаята ми в мое отсъствие. Нямах нищо за вземане, но не в това беше въпросът. Пликът бе празен — забелязах това, когато го скъсах.

От вътре изпадна жълта бланка. Върху жълтата бланка — моето ново име.

Стоях до прозореца и гледах студения залез, с ръце в джобовете и със сърце, станало на камък. Изведнъж забелязах далечните светлини на скимер, който кръжеше, спускаше се и бавно патрулираше над покрайнините на града. Знаех, че си въобразявам, но зад него на фона на небето, сякаш виждах бледото очертание на призрачно извисяваща се решетъчна конструкция. Тя беше извита като началото на купол и тъмна като сянката на утрешния ден.

Публикувано в списане „Наука и техника“, брой 24-26/1990 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.